ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 10ης Ιουλίου 2002 *

Στην υπόθεση Τ-387/00,

Comitato organizzatore del convegno internazionale «Effetti degli inquinamenti atmosferici sul clima e sulla vegetazione», με έδρα στη Ρώμη (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους P. Grassi και G. Russo, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους G. Valero Jordana και R. Amorosi, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της πράξεως που φέρεται ότι περιεχόταν σε έγγραφο της Επιτροπής με το οποίο η προσφεύγουσα καλούνταν να επιστρέψει ένα μέρος των ποσών που είχε δανειστεί βάσει της συμβάσεως χρηματοδοτήσεως Β4/91/3046/11396, την οποία είχε συνάψει με την Επιτροπή με σκοπό την οργάνωση συνεδρίου σχετικού με τη μελέτη των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρυπάνσεως στο κλίμα και στη βλάστηση,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Μ. Βηλαρά, Πρόεδρο, V. Tiili και P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Ιστορικό της διαφοράς

1 Στην προσφεύγουσα είχε ανατεθεί η κοινωνική αποστολή της οργανώσεως διεθνούς συνεδρίου μελετών με τίτλο «Αποτελέσματα της ατμοσφαιρικής ρυπάνσεως στο κλίμα και στη βλάστηση», το οποίο έλαβε χώρα στην Taormina (Ιταλία) από τις 26 έως τις 29 Σεπτεμβρίου 1991.

2 Προς τον σκοπό αυτό, η προσφεύγουσα συνήψε, στις 20 Δεκεμβρίου 1991, σύμβαση με την Επιτροπή (στο εξής: σύμβαση), βάσει της οποίας η τελευταία αναλάμβανε την υποχρέωση να χρηματοδοτήσει ένα μέρος των δαπανών για το έντυπο υλικό και τα σχετικά με το συνέδριο έγγραφα. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 3 της συμβάσεως, η Επιτροπή δεσμευόταν να καταβάλει στην προσφεύγουσα το συμφωνηθέν ποσό ανώτατου ύψους 20 000 ευρώ ή το αντιστοιχούν στο 71,57 % του συνολικού εγγεγραμμένου στη θέση «Printed Matter» (έντυπα έγγραφα) του προϋπολογισμού του συνεδρίου ποσού αν ήταν χαμηλότερο από το υπολογιζόμενο.

3 Σύμφωνα με το άρθρο 4 της συμβάσεως, το 80 % του συμφωνηθέντος ποσού έπρεπε να καταβληθεί στην προσφεύγουσα εντός προθεσμίας 60 ημερών από την υπογραφή και το υπόλοιπο εντός 60 ημερών από τη λήψη και έγκριση εκ μέρους της Επιτροπής της τελικής εκθέσεως και του τελικού προϋπολογισμού του συνεδρίου. Βάσει του ιδίου άρθρου, αυτά τα έγγραφα έπρεπε να περιέλθουν στην Επιτροπή το αργότερο στις 28 Φεβρουαρίου 1992, ενώ η τελευταία διατηρούσε το δικαίωμα αρνήσεως καταβολής της πληρωμής σε περίπτωση μη τηρήσεως αυτής της προθεσμίας.

4 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 13 της συμβάσεως, κάθε διαφορά που θα ανέκυπτε από αυτήν θα υπαγόταν στην αποκλειστική αρμοδιότητα των δικαστηρίων των Βρυξελλών.

5 Προς εκτέλεση της συμβάσεως, η Επιτροπή κατέβαλε στην προσφεύγουσα ποσό 16 000 ευρώ.

6 Με τηλεαντίγραφο της 23ης Φεβρουαρίου 1992, ο νόμιμος εκπρόσωπος της προσφεύγουσας πληροφόρησε την Επιτροπή ότι δεν ήταν σε θέση να προσκομίσει τα σχετικά με το συνέδριο έγγραφα κατά τον προβλεπόμενο στη σύμβαση χρόνο, διότι

αυτά είχαν καταστραφεί σε πυρκαγιά στις εγκαταστάσεις της εταιρίας Melograno Congressi, που ήταν επιφορτισμένη με την οργάνωση του συνεδρίου. Η διαβίβαση των εν λόγω εγγράφων θα γινόταν μόλις ελάμβανε τα σχετικά αντίγραφα από τους οικείους οργανισμούς στους οποίους είχε υποβάλει σχετικό αίτημα.

7 Με έγγραφο της 11ης Ιουνίου 1996, που απευθυνόταν στον νομικό εκπρόσωπο της προσφεύγουσας, η Επιτροπή ζήτησε την επιστροφή της προκαταβολής 16 000 ευρώ που είχε δώσει σε εκτέλεση της συμβάσεως. Στο έγγραφο επισυναπτόταν χρεωστικό σημείωμα για το εν λόγω ποσό στο οποίο διευκρινιζόταν ότι η αίτηση αποδόσεως δικαιολογούνταν λόγω της μη εκπληρώσεως των συμβατικών υποχρεώσεων του οφειλέτη.

8 Με τηλεαντίγραφο της 6ης Αυγούστου 1997, ο διαχειριστής του ταμείου της προσφεύγουσας διαβίβασε στην Επιτροπή την τελική έκθεση των εργασιών του συνεδρίου καθώς και δύο λογαριασμούς, εκ των οποίων ο ένας είχε εκδοθεί από την εταιρία Melograno Congressi και ο άλλος από μία εταιρία μεταφράσεων, τη Linguistlink Ltd, και οι οποίοι αφορούσαν δαπάνες εκτυπώσεως των εντύπων του συνεδρίου συνολικού ύψους 51 900 000 ιταλικών λιρών (LIT).

9 Στις 29 Ιουνίου 1999, η γενική διεύθυνση προϋπολογισμού της Επιτροπής απηύθυνε στην προσφεύγουσα έγγραφο με το οποίο ζήτησε εκ νέου την επιστροφή της προκαταβολής των 16 000 ευρώ, διευκρινίζοντας ότι η Γενική Διεύθυνση περιβάλλοντος είχε επιβεβαιώσει το αίτημα επιστροφής κατά το μέτρο που τα έγγραφα που η προσφεύγουσα είχε διαβιβάσει είχαν κριθεί ότι στερούνταν αποδεικτικού χαρακτήρα.

10 Με έγγραφο της 24ης Σεπτεμβρίου 1999 προς τις γενικές διευθύνσεις προϋπολογισμού και περιβάλλοντος της Επιτροπής, ο δικηγόρος της προσφεύγουσας, ενεργώντας κατ' εντολήν της εταιρίας Melograno Congressi και του νομικού εκπροσώπου της προσφεύγουσας, διαμαρτυρήθηκε ότι η απόφαση περί μη αποδεικτικού χαρακτήρα των εγγράφων δεν είχε γνωστοποιηθεί στους εντολείς του και ότι, εν πάση περιπτώσει, φαινόταν ότι στερούνταν αιτιολογίας. Αμφισβήτησε επίσης το βάσιμο

της αποφάσεως και επικαλέστηκε το δικαίωμα της προσφεύγουσας να την προσβάλει ενώπιον του Πρωτοδικείου. Τέλος, ζήτησε από την Επιτροπή να του διαβιβάσει την εν λόγω απόφαση και να διευκρινίσει ποια είναι τα κρίσιμα έγγραφα των οποίων τη διαβίβαση έκρινε απαιραίτητη.

11 Με έγγραφο της 2ας Οκτωβρίου 2000, ο δικηγόρος της προσφεύγουσας, διαπιστώνοντας την απραξία της Επιτροπής, ζήτησε από την τελευταία να διαβιβάσει στους εντολείς το υπόλοιπο της χρηματοδοτικής ενισχύσεως βάσει της συμβάσεως, ήτοι 4 000 ευρώ.

12 Στις 10 Οκτωβρίου 2000, η γενική διεύθυνση προϋπολογισμού της Επιτροπής απηύθυνε στον δικηγόρο της προσφεύγουσας, στον νομικό της εκπρόσωπο και στην εταιρία Melograno Congressi έγγραφο με το οποίο, αφενός, εξηγούσε τους λόγους για τους οποίους η γενική διεύθυνση περιβάλλοντος δεν θεώρησε αποδεικτικά τα έγγραφα που είχε διαβιβάσει η προσφεύγουσα και, αφετέρου, επανυπέβαλε το αίτημά της επιστροφής της προκαταβολής που είχε καταβάλει προς εκτέλεση της συμβάσεως.

13 Με έγγραφο της 11ης Δεκεμβρίου 2000, ο δικηγόρος της προσφεύγουσας ζήτησε από τη γενική διεύθυνση προϋπολογισμού της Επιτροπής να ανακαλέσει το αίτημα επιστροφής και να επανεξετάσει τον φάκελο. Άλλως, διατηρούσε το δικαίωμα προσβολής της αποφάσεως που περιείχε το από 10 Οκτωβρίου 2000 έγγραφο της Γενικής Διευθύνσεως προϋπολογισμού ενώπιον του Πρωτοδικείου.

Διαδικασία

14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 28 Δεκεμβρίου 2000, η προσφεύγουσα άσκησε, βάσει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, την παρούσα προσφυγή.

15 Σύμφωνα με το άρθρο 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή υπέβαλε, στις 30 Μαρτίου 2001, με χωριστό δικόγραφο, ένσταση απαραδέκτου σχετικά με την οποία η προσφεύγουσα κατέθεσε τις παρατηρήσεις της στις 11 Μαΐου 2001.

16 Με έγγραφο προς τον Γραμματέα, η προσφεύγουσα υπέβαλε συμπληρωματικό υπόμνημα μετά το πέρας της γραπτής διαδικασίας. Δεδομένου ότι επρόκειτο για μη προβλεπόμενο από τον Κανονισμό Διαδικασίας υπόμνημα, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να μην το πρωτοκολλήσει.

Αιτήματα των διαδίκων

17 Με την προσφυγή της η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο, στην ουσία, να ακυρώσει, εν όλω ή εν μέρει, την από 10 Οκτωβρίου 2000 απόφαση και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

18 Με την ένσταση απαραδέκτου, η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως προδήλως απαράδεκτη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

19 Με τις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως απαραδέκτου, η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου ως εκπρόθεσμη ή ως προδήλως αβάσιμη·

— να παραπέμψει την υπόθεση στην Ολομέλεια·

— να ορίσει γενικό εισαγγελέα·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί των αιτημάτων παραπομπής της υποθέσεως στην Ολομέλεια και ορισμού γενικού εισαγγελέα

20 Επιβάλλεται να υπομνηστεί, κατ' αρχάς, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο καθορίζει τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία οι

υποθέσεις κατανέμονται κατ' αρχήν μεταξύ των τμημάτων με απόφαση που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*. Σύμφωνα με αυτή τη διάταξη, το Πρωτοδικείο όρισε, κατά τις από 4 Ιουλίου 2000 και 19 Σεπτεμβρίου 2001 συνεδριάσεις της Ολομέλειας, τα κριτήρια για την κατανομή των υποθέσεων στα τμήματα για το διάστημα από 1ης Οκτωβρίου 2000 έως 30ής Σεπτεμβρίου 2002 (ΕΕ 2000, C 259, σ. 14, και ΕΕ 2001, C 289, σ. 22) ως εξής:

«α) οι προσφυγές που αφορούν την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων και των κανόνων που αφορούν τα μέτρα εμπορικής άμυνας ανατίθενται, από την κατάθεση της προσφυγής και με την επιφύλαξη της εκ των υστέρων εφαρμογής των άρθρων 14 και 51 του Κανονισμού Διαδικασίας, σε πενταμελή τμήματα·

β) οι λοιπές υποθέσεις ανατίθενται, από την κατάθεση της προσφυγής και με την επιφύλαξη της εκ των υστέρων εφαρμογής των άρθρων 14 και 51 του Κανονισμού Διαδικασίας, σε τριμελή τμήματα».

21 Σύμφωνα με τους ανωτέρω κανόνες, η παρούσα υπόθεση παραπέμφθηκε σε τριμελές τμήμα.

22 Επιβάλλεται να τονιστεί, στη συνέχεια, ότι τα άρθρα 14, 18, 19 και 51 του Κανονισμού Διαδικασίας δίνουν την ευχέρεια στο τμήμα που επελήφθη μιας υποθέσεως να ζητήσει από την Ολομέλεια του Πρωτοδικείου να παρεπέμψει την υπόθεση είτε στην ίδια την Ολομέλεια είτε σε τμήμα συγκείμενο από διαφορετικό αριθμό δικαστών και

να ορίσει γενικό εισαγγελέα. Στην περίπτωση αυτή, πρόκειται για ευχέρεια και όχι για υποχρέωση, η χρήση της οποίας υπάγεται στα κριτήρια που ορίζει ο Κανονισμός Διαδικασίας και τα οποία είναι, για την παραπομπή σε τμήμα συγκείμενο από διαφορετικό αριθμό δικαστών, η νομική δυσκολία ή η σημασία της υποθέσεως ή οι ιδιαίτερες περιστάσεις και, για τον ορισμό γενικού εισαγγελέα, η νομική δυσκολία ή το πολύπλοκο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως (βλ., υπ' αυτή την έννοια, τη διάταξη του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 1992, T-47/92, Lenz κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2523, σκέψη 31, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Μαρτίου 1995, T-497/93, Hogan κατά Δικαστηρίου, Συλλογή 1995, σ. II-703, σκέψεις 25 και 27).

23 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στην παρούσα υπόθεση, οι προϋποθέσεις που δικαιολογούν την παραπομπή της υποθέσεως στην Ολομέλεια του Πρωτοδικείου ή τον ορισμό γενικού εισαγγελέα δεν πληρούνται.

Επί της αρμοδιότητας του Πρωτοδικείου

24 Σύμφωνα με το άρθρο 114, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, η διαδικασία επί της αιτήσεως συνεχίζεται προφορικά, εκτός αν το Πρωτοδικείο αποφασίσει άλλως.

25 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι έχει επαρκώς διαφωτιστεί όσον αφορά τα στοιχεία της δικογραφίας και αποφασίζει, κατ' εφαρμογήν αυτής της διατάξεως, να αποφανθεί χωρίς να συνεχιστεί η διαδικασία.

Ισχυρισμοί των διαδίκων

26 Με την ένσταση απαραδέκτου, η καθής υπογραμμίζει τις ομοιότητες μεταξύ της παρούσας υποθέσεως και εκείνης επί της οποίας εκδόθηκε η διάταξη του Πρωτοδικείου της 9ης Ιανουαρίου 2001, Τ-149/00, Innova κατά Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. II-1). Η καθής τονίζει ότι η τελευταία υπόθεση αφορούσε διαφορά σχετική με την εκτέλεση συμβάσεως που είχε συνάψει η Επιτροπή η οποία, αφενός, δεν περιείχε ρήτρα απονομής αρμοδιότητας στο Πρωτοδικείο για την εκδίκαση των διαφορών που θα ανέκυπταν από την εκτέλεσή της και, αφετέρου, περιείχε ρήτρα απονομής αυτής της αρμοδιότητας στα δικαστήρια των Βρυξελλών. Η καθής υποστηρίζει ότι εν προκειμένω, ελλείψει ρήτρας διαιτησίας υπέρ του Πρωτοδικείου, το τελευταίο όφειλε να κηρυχθεί αναρμόδιο επί της διαφοράς, όπως έπραξε με την προπαρατεθείσα διάταξη Innova κατά Επιτροπής, και να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

27 Στις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως απαραδέκτου, η προσφεύγουσα τονίζει ότι η καθής ζήτησε, με έγγραφο της 9ης Φεβρουαρίου 2001 προς τον Γραμματέα του Πρωτοδικείου, πρόσθετη προθεσμία ενός μήνα για να υποβάλει το υπόμνημά της αντικρούσεως και δικαιολόγησε αυτό το αίτημα με την ανάγκη επικοινωνίας της με διάφορες υπηρεσίες. Η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι, κατά τον χρόνο υποβολής του αιτήματος περί χορηγήσεως πρόσθετης προθεσμίας, η καθής διέθετε ήδη όλα τα αναγκαία στοιχεία για την υποβολή της ενστάσεως απαραδέκτου. Το αίτημα χορηγήσεως πρόσθετης προθεσμίας ήταν, επομένως, καταχρηστικό. Πράγματι, καίτοι η εμβάνθυση στα ζητήματα που θέτει η παρούσα υπόθεση μπορούσε να αποδειχθεί αναγκαία για την υποβολή υπομνήματος αντικρούσεως περιέχοντος ανάλυση επί της ουσίας της υποθέσεως, αυτή η προθεσμία δεν δικαιολογούνταν σε καμία περίπτωση για την υποβολή ενστάσεως απαραδέκτου κατ' εφαρμογήν του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας. Η προσφεύγουσα ζητεί, κατά συνέπεια, από το Πρωτοδικείο να κρίνει την ένσταση απαραδέκτου εκπρόθεσμη, διότι υποβλήθηκε μετά την παρέλευση της αρχικώς προβλεφθείσας προθεσμίας.

28 Όσον αφορά το βάσιμο της ενστάσεως απαραδέκτου της καθής, η προσφεύγουσα μνημονεύει την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου, με την οποία έχει κριθεί το απαράδεκτο των προσφυγών που ασκούνται υπό προϋποθέσεις όπως οι εν προκειμένω.

29 Ωστόσο, παρατηρεί ότι η πρακτική της Επιτροπής που συνίσταται στην άσκηση δραστηριοτήτων σχετικών με την άσκηση δημόσιας εξουσίας, όπως η χορήγηση χρηματοδοτικής ενισχύσεως σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, βάσει συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου, που στερούνται ρήτρας διαιτησίας βάσει του άρθρου 238 ΕΚ, έχει ως αποτέλεσμα να εξαιρεί αυτές τις δραστηριότητες από τον έλεγχο του κοινοτικού δικαστή όπως προβλέπεται στο άρθρο 230 ΕΚ. Πράγματι, η χρηματοδότηση εκ μέρους της Επιτροπής ενός σχεδίου ή μιας εκδηλώσεως όπως η εν προκειμένω βασίζεται σε εκτίμηση του δημοσίου συμφέροντος που αφορά η υλοποίησή της και μπορεί να χορηγηθεί μόνο με την έκδοση αποφάσεως σύμφωνα με το άρθρο 249 ΕΚ, υποκείμενης στον έλεγχο του Πρωτοδικείου.

30 Συναφώς, η προσφεύγουσα παρατηρεί ότι η συμβατική μορφή καθώς και η ρήτρα διατησίας υπέρ των βελγικών δικαστηρίων τής επιβλήθηκαν από την Επιτροπή, άλλως θα αντιμετώπιζε άρνηση χορηγήσεως της αιτηθείσας ενισχύσεως.

31 Τέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τόσο από το περιεχόμενο της προσβαλλομένης πράξεως όσο και από τις περιστάσεις της παρούσας υποθέσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή ήταν πεπεισμένη ότι ενεργούσε στο πλαίσιο του δημοσίου δικαίου και ότι ασκούσε δημόσια εξουσία. Η προσφεύγουσα παραθέτει, δίκην παραδείγματος, το γεγονός ότι στην προσβαλλόμενη πράξη η Επιτροπή έκανε μνεία της δυνατότητας κινήσεως διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως, σε περίπτωση μη καταβολής του ποσού. Αυτή η διαδικασία μπορούσε να κινηθεί μόνον εάν η προσβαλλόμενη πράξη ήταν πράγματι απόφαση. Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει, επιπλέον, ότι η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε, με την προσβαλλομένη πράξη, την αρμοδιότητα του Πρωτοδικείου.

32 Δεδομένου ότι αυτή η συμπεριφορά της Επιτροπής μπορούσε να παραπλανήσει την προσφεύγουσα ως προς τη φύση των σχέσεων που τη συνέδεαν με την Επιτροπή και τα ένδικα μέσα που είχε στη διάθεσή της, το Πρωτοδικείο οφείλει τουλάχιστον να λάβει υπόψη του αυτή τη συμπεριφορά στο πλαίσιο της αποφάσεώς του επί των δικαστικών εξόδων.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

33 Επιβάλλεται να τονιστεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 46, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο καθού καταθέτει υπόμνημα αντικρούσεως εντός μηνός από την επίδοση του δικογράφου της προσφυγής. Βάσει της παραγράφου 3 του ιδίου άρθρου, η προθεσμία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 μπορεί να παραταθεί από τον Πρόεδρο κατόπιν αιτιολογημένης αιτήσεως του καθού.

34 Όσον αφορά τον φερόμενο εκπρόθεσμο χαρακτήρα της ενστάσεως απαραδέκτου, επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι η καθής ζήτησε από το Πρωτοδικείο, με έγγραφο που κατατέθηκε στη Γραμματεία στις 12 Φεβρουαρίου 2001 και σύμφωνα με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του Κανονισμού Διαδικασίας, παράταση της προθεσμίας για την κατάθεση του υπομνήματος αντικρούσεως, αιτιολογούμενη από την ανάγκη να συμβουλευθεί ορισμένες εσωτερικές υπηρεσίες. Κατόπιν αυτής της αιτήσεως, της χορηγήθηκε πρόσθετη προθεσμία περίπου ενός μήνα.

35 Αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το γεγονός ότι η καθής επέλεξε να υποβάλει ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας πριν από την παρέλευση αυτής της προθεσμίας, αντί να καταθέσει υπόμνημα αντικρούσεως περιέχον ανάλυση της υποθέσεως επί της ουσίας, δεν μπορεί να αμφισβητήσει το σύμφωνο της αιτήσεως περί παρατάσεως με τις κρίσιμες διατάξεις του ιδίου κανονισμού ούτε να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι υποβάλλεται καταχρηστικώς αυτό το αίτημα. Πράγματι, καίτοι η ένσταση απαραδέκτου της καθής βασίζεται στην ουσία στο περιεχόμενο της συμβάσεως, αντίγραφο της οποίας ήταν συνημμένο στο εισαγωγικό δικόγραφο και κατά συνέπεια κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως περί παρατάσεως, η καθής διέθετε ήδη όλα τα αναγκαία για την υποβολή της ενστάσεώς της στοιχεία, πλην όμως θα μπορούσε να είχε επιλέξει να μην υποβάλει ένσταση απαραδέκτου της προσφυγής ή να αμφισβητήσει το παραδεκτό στο πλαίσιο του υπομνήματος αντικρούσεως. Στις δύο αυτές περιπτώσεις, θα έπρεπε

να αντικρούσει την υπόθεση στην ουσία της, το οποίο ευλόγως θα μπορούσε να συνεπάγεται την ανάγκη να συμβουλευθεί τις διαπλεκόμενες υπηρεσίες της Επιτροπής.

36 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν υποτεθεί ότι οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι βάσιμοι, επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 113 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί οποτεδήποτε να εξετάσει αυτεπαγγέλτως το απαράδεκτο για λόγους δημοσίας τάξεως μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται, κατά τη νομολογία, η αρμοδιότητα του κοινοτικού δικαστή να κρίνει την προσφυγή (απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Ιουνίου 1998, Τ-174/95, Svenska Journalistförbundet κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. II-2289, σκέψη 80). Επομένως, ο έλεγχος του Πρωτοδικείου δεν περιορίζεται στους λόγους απαραδέκτου που επικαλούνται οι διάδικοι.

37 Όσον αφορά το βάσιμο της ενστάσεως απαραδέκτου που υπέβαλε η καθής, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κατά πάγια νομολογία, δυνάμει του συνδυασμού των διατάξεων του άρθρου 238 ΕΚ και της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1988, περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 319, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί, το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί των διαφορών εκ συμβάσεως που υποβάλλονται ενώπιόν του από φυσικά ή νομικά πρόσωπα μόνο δυνάμει ρήτρας διαιτησίας. Ελλείψει τέτοιας ρήτρας, το Πρωτοδικείο θα επεξέτεινε τη δικαιοδοσία του πέραν των διαφορών των οποίων η εκδίκαση του έχει ανατεθεί περιοριστικά με το άρθρο 240 ΕΚ, το οποίο παρέχει στα εθνικά δικαστήρια τη γενική αρμοδιότητα να επιλαμβάνονται των διαφορών στις οποίες η Κοινότητα είναι διάδικος (διατάξεις του Πρωτοδικείου της 3ης Οκτωβρίου 1997, Τ-186/96, Mutual Aid Administration Services κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1633, σκέψη 47, και προπαρατεθείσα Innova κατά Επιτροπής, σκέψη 25).

38 Εν προκειμένω, η σύμβαση δεν περιέχει ρήτρα απονέμουσα στο Πρωτοδικείο αρμοδιότητα εκδικάσεως των διαφορών που θα μπορούσαν να ανακύψουν κατά την εκτέλεσή της. Αντίθετα, η ρήτρα διαιτησίας του άρθρου 13 της συμβάσεως απονέμει ρητά στα δικαστήρια των Βρυξελλών την αρμοδιότητα να κρίνουν κάθε διαφορά

μεταξύ της Επιτροπής και του αντισυμβαλλομένου της. Δεν αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων ότι η παρούσα διαφορά, που αφορά το αίτημα της Επιτροπής περί επιστροφής προκαταβολής λόγω της φερομένης μη εκπληρώσεως εκ μέρους της προσφεύγουσας των συμβατικών της υποχρεώσεων, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 13 της συμβάσεως.

39 Περαιτέρω, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι αυτή η διάταξη κάμπτει την αποκλειστική αρμοδιότητα που διαθέτει ο κοινοτικός δικαστής δυνάμει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ. Συγκεκριμένα, η αρμοδιότητα αυτή αφορά μόνον τις αποφάσεις που καλύπτονται από το άρθρο 249 ΕΚ, ήτοι τις αποφάσεις που τα θεσμικά όργανα καλούνται να λάβουν υπό τους προβλεπόμενους στη Συνθήκη όρους. Εν προκειμένω, όμως, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι αμιγώς συμβατικής φύσεως και δεν περιλαμβάνεται, ως εκ τούτου, στις πράξεις των οποίων η ακύρωση ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του κοινοτικού δικαστή, σύμφωνα με το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ (προπαρατεθείσες διατάξεις Mutual Aid Administration Services κατά Επιτροπής, σκέψεις 50 και 51, και Innova κατά Επιτροπής, σκέψη 28).

40 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι, ασκώντας δραστηριότητα που συνιστά άσκηση δημόσιας εξουσίας, όπως η χορήγηση της επίδικης χρηματοδοτικής ενισχύσεως με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου μη περιέχουσα ρήτρα διαιτησίας σύμφωνα με το άρθρο 238 ΕΚ, η Επιτροπή εξαίρεσε αυτή τη δραστηριότητα από τον έλεγχο του κοινοτικού δικαστή όπως προβλέπεται στο άρθρο 230 ΕΚ, επιβάλλεται να τονιστεί ότι, ακόμα και αν θεωρηθεί βάσιμο, δεν μπορεί να αμφισβητήσει το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη πράξη συνδέεται άρρηκτα με το συμβατικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και ως εκ τούτου δεν μπορεί να θεμελιωθεί αρμοδιότητα του Πρωτοδικείου υπό την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ.

41 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, ελλείψει ρήτρας διαιτησίας, το Πρωτοδικείο είναι προδήλως αναρμόδιο για την εκδίκαση προσφυγής η οποία, μολονότι βασίζεται στο άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, πρέπει στην πραγματικότητα να θεωρηθεί αγωγή βασιζόμενη σε σύμβαση που συνήψε η Κοινότητα.

42 Επομένως, η προσφυγή αυτή πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

43 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εντούτοις, κατά το άρθρο 87, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, το Πρωτοδικείο μπορεί να καταδικάσει ακόμη και τον νικήσαντα διάδικο στην καταβολή των εξόδων στα οποία αναγκάστηκε να υποβληθεί ο αντίδικός του, αν κρίνει ότι τα έξοδα αυτά προκλήθηκαν χωρίς εύλογη αιτία ή κακοβούλως.

44 Εν προκειμένω, δεν πρέπει να εφαρμοστεί η τελευταία αυτή διάταξη. Συγκεκριμένα, αντίθετα με τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η συμπεριφορά της Επιτροπής προκάλεσε τη γένεση της παρούσας διαφοράς ή συνέβαλε σ' αυτή. Αφενός, το άρθρο 13 της συμβάσεως απονέμει ρητώς αποκλειστική αρμοδιότητα επιλύσεως των ανακυπτουσών από αυτή διαφορών στα δικαστήρια των Βρυξελλών και, αφετέρου, δεδομένου ότι οι σχέσεις μεταξύ της προσφεύγουσας και της καθής ήταν αμιγώς συμβατικής φύσεως, η Επιτροπή δεν δεσμευόταν από τις αρχές της προσβάσεως στη δικαιοσύνη και της χρηστής διοικήσεως να γνωστοποιήσει στην προσφεύγουσα τη θέση της όσον αφορά τον ορισμό του αρμοδίου για την επίλυση της παρούσας διαφοράς δικαστή ούτε να αμφισβητήσει τις σχετικές δηλώσεις της προσφεύγουσας.

45 Κατόπιν των προεκτεθέντων, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 10 Ιουλίου 2002.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

Μ. Βηλαράς